

A felelős szerkesztő jegyzete

Kedves Olvasó!

A magyar diákszínjátszás nem azonos az Országos Diákszínjátszó Egyesület által elért csoportokkal, azok munkájával. Az országos találkozók eseménysorozatán kívül is van élet, vannak rendezvények, szereplési lehetőségek. De mindenféle mérés nélkül is meglehetősen biztosan állíthatjuk, hogy a magyar diákszínjátszás legfontosabb fórumaival foglalkozunk, amikor a nevezett eseményeket dokumentáljuk. A regionális találkozók és az országos fesztivál megszervezésével a magyar diákszínjátszás túlnyomó részének ad szereplési, megmérettetési, találkozási, tanulási, fejlődési lehetőséget az ODE. És teszi ezt évről évre...

Tetemes késéssel adjuk közre a Jászay Tamás által szerkesztett zsűrivéleményeket, résztvevői és díjazotti jegyzékeket (nagy köszönet a munkáért és elnézést mindenkitől a késésért!).

De késés ide vagy oda, így is értéket mentünk: a 2022-es esztendő egyes regionális találkozóiról (az adatok ellenőrzése végett) alig egy évvel azok megtörténte után egyes esetekben reménytelenül nehéz információt találni (miközben tudjuk, hogy az internet elvileg nem felejt).

A Covid utáni első olyan év volt a 2022-es, amikor a felmenő rendszerű országos találkozóink végigfuttathatók voltak: nagyjából azzal az ütemezéssel, ahogy megszoktuk azokat. De talán nem csak emiatt és nem is a kiváló művészetpedagógus, művész szakemberek roppant humánus hozzáállása miatt szerepel rengeteg pozitív értéktétel, megerősítő nyelvi elem lapunk e számában. Győződjön meg erről az olvasó maga, javasoljuk, nézzünk diákszínjátszókat! Ehhez első körben, bemelegítésként elég lapunk utolsó oldalára ugrani, az ott szereplő internetes címeken elérhető az országos fesztivál előadásai közül jó néhány: az ODE tévé felvételei között megtekinthetők 2022-es előadások is. És ha már arra járunk, akkor érdemes belenézni a régebbiekbe is...

★

RDT 2022

Közép-dunántúli Regionális Diákszínjátszó Találkozó

Golden Dániel

Aba, 2022. március 19.

A közép-dunántúli régió a korábbi évek veszprémi helyszíneit követően ezúttal Abára költözött, ahol a Sárvíz Alapfokú Művészeti Iskola szolgáltatott minden tekintetben nagyszerű lehetőséget a csoportok bemutatkozására.

A vírushelyzet megidézéseként az egyik fellépő csoport ezúttal is csak virtuálisan volt jelen: a **Kodolányi Színpadka** új előadása még nem készült el, ezért az előző évi online projektet küldték el maguk helyett, amit kivetítón tekinthetett meg a fesztivál közönsége. A *Tanár úr kérem, nálunk elment a net...* (rendező: Bobory-Michna Boglárka) című összeállítás Karinthy Frigyes klasszikusára épülő zoom-etüdüket tartalmazott, amelyekben felvonultak a jól ismert tipikus

szereplők, ezúttal azonban a karanténoktatásra áthangolva. A helyzetek és karakterek megragadása kiválóan sikerült, sőt, végül még a szülői perspektívába is bepillantást nyerhettünk.

Klasszikus novella dramatizálásával kísérleteztek az **Ifjú POKosok** is, a *Homokba írva* (rendező: Sándor Melinda) című játék Kosztolányi Dezső A kulcs című művének motívumaiból kiindulva járta körbe a gyermeki tisztaságnak a felnőtt élet kihívásaival, ellentmondásaival való összeütközéseit. A kezdő játszóknak egyénileg már most is mély érzéseket jelenítettek meg, s a közös játék erejét illetően is rengeteg felfedeznivaló várja még őket.

Kiváló csapatmunkát és ambiciózus dramaturgiai koncepciót mutatott a **Teleki Diákszínpad** filmátírata, amely *Tíz kicsi dühös ember* (rendező: Somos Ákos) címmel egy újonnan érkezett osztálytárs beilleszkedésének problémáját helyezte bele a Sidney Lumettől kölcsönzött tárgyalótermi keretbe. A figurák felépítésében és megjelenítésében rengeteg leleménnyel, saját megoldással találkozhattunk, s nagy drámai egymásnak feszülésekben sem volt hiány.

A fesztivál két legnagyobb szabású vállalkozása drámai szöveghez nyúlt. A **Vasváris Diákszínpad** Gáli József *Válás Veronában* című, ötven évvel ezelőtti társadalmi szatírját frissítette fel a diákrendezés kollektív alkotómunkájának hevében született gegekkel (rendező: Csizmadia Máté Noel). A felszabadult játék lendülete képes volt magával sodorni a nézőket, miközben a kifordított Rómeó és Júlia-történeten is nagyobbreszt sikerrel vezetett végig. A várost irányító bürokrácia archetípusai tökéletes ábrázolást kaptak, amiből egyértelműen következett, hogy a tisztaszívú szerelmeseknek nem lehet más választása, mint hogy megismételjék önfeláldozásukat.

A disztópiák műfaját villantotta fel a **Szabad Színház Prikulicsok Bázis 1** előadása is, Tasnádi István *A harmadik hullám* című parabolájának színpadra állításával (rendező: Kerekes Áron, Benkő-Kovács Gergő). A felnőtt közsínházi elvárásrendet felvállaló produkció komoly eredményeket mutatott a drámai helyzetek értelmezésében és kibontásában, miközben törekedett arra is, hogy az eredeti mű dramaturgiai kiegyensúlyozatlanságaira is sikerüljön megoldásokat találnia. Az áthallásoktól sem mentes előadás akár még bátrabb aktualizálásokkal is élhetett volna annak érdekében, hogy az absztrakt tanmesét valóban megélhetővé tegye.

A **Lovassy Színpad** előadása az improvizációkra épülő életjátékok legnemesebb hagyományait folytatta. A *Kitincseppek* Franz Kafka *Átváltozását* vetítette rá a gyermekkor és a kamaszlét gyötrelmeire (rendező: Fürj Katalin). A megidézett epizódokat érett színpadi jelenlét, sokszínű kreativitás, finoman árnyalt humor és lírai mélység jellemezte. A csoportvezető-rendezőtől érkező formai ötletek és dramaturgiai építkezés kiválóan foglalták keretbe a játszóknak által megfogalmazni vágyott tartalmakat: tökéletes példaként annak, hogy miként adhat a diákszínházi játék semmi máshoz nem fogható eszközt az önkifejezés lehetőségein keresztül önmagukat kereső fiatalok kezébe.

MINŐSÍTÉSEK ÉS KÜLÖNDÍJAK

Zsűri: Golden Dániel, Lajos Sándor

MINŐSÍTÉS

Teleki Diákszínpad – *Tíz kicsi dühös ember* – ezüst minősítés

Vasváris Diákszínpad – *Válás Veronában* – ezüst minősítés

IfjúPOKosok – *Homokba írva* – bronz minősítés

Lovassy Színpad – *Kitincseppek* – arany minősítés (az Országos Diákszínházi Fesztiválra meghívást nyert)

Színpadka (online előadás, illetve videó) – *Tanár úr kérem nálunk elment a net* – bronz minősítés
A Szabad Színház Prikulicsok Bázis 1 csoportja – *A harmadik hullám* – ezüst minősítés

CSOPORTOS KÜLÖNDÍJ

- IfjúPOKosok – kiemelkedő csoportmunkáért
- Színpadka – az online eszközök kreatív felhasználásáért
- Vasváris Diákszínpad – a legjobb látványért
- Csizmadia Máté Noel – rendezői munkájáért

EGYÉNI KÜLÖNDÍJ

- Legjobb női alakítás: Gyüre Sarolta
- Legjobb férfi alakítás: Bencze Zoltán
- Színészi különdíjak: Pete Viola, Gergely Emma, Török Laura, Farkas Angéla, Varró Péter, Borbély Levente

RDT 2022

Dél-alföldi Regionális Diákszínjátszó Találkozó

Fekete Anikó

Kecskemét, 2022. március 25-26.

Vajda Péter Színjátszócsoporth (Szarvas): *Big bán* – rendező: Salka Zsuzsanna

Bánk bán kifordított, némiképp átalakított történetét vitte színre a szarvasi **Vajda Péter Színjátszócsoporth**. Mindezt egy képzeletbeli sakkjátszmába helyezték az alkotók, ahol mindenkinek megvolt a saját területe, elhelyezkedési lehetősége. A felhasznált korhű jelmezek egy másik korba kalauzolták a nézőt, ahol a szereplők úgy halnak meg, azaz „bújnak ki a szerepből”, hogy nyílt színen levetik a jelmezt. Salka Zsuzsanna tollának köszönhetően válik „diákossá” a poénokra, humorra, szójátékokra kihegyezett játék.

Szolnoki Széchenyi István Gimnázium Pygmalion Csoport: *(Kicsit több mint) tíz kicsi stílgyak*. – rendező: Koroncainé Györfi Mária

A *Tíz kicsi néger* sűrített változatát játszotta a **Szolnoki Széchenyi István Gimnázium Pygmalion csoportja**. A játsszók ruházatán minimális jelzésekkel vált egyértelművé, ki melyik szerepet játssza. Az előadásban elhangzó monológokat erősíti a többi játsszó jelenléte/válasza. Megoldandó rejtélyként merül fel, hogy a játsszók miként tudják a színpadon a „valódi” bezártságot inkább belülről megjeleníteni, mintsem kellek, tárgyak használatával. A másik kérdés, hogyan képes valaki a színpadon úgy eltűnni, hogy ne vegyük azt észre. Az előadás nagy erénye, hogy a játsszók nagyon jó ritmusérzéssel rendelkeznek, melyet egy-egy jelenetben meg is mutatnak. Ahogy elhangzik: „Mindenkinek megvan a saját ajtaja.”